



מ"י 33711/10/18 - מוריס אבוהי נגד מדינת ישראל - מפלג הונאה ימ"ר ירושלים

בית משפט השלום בירושלים

מ"י 33711-10-18 מדינת ישראל נ' אבוהי
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת חיי טוקר
המבקש:

מוריס אבוהי
ע"י ב"כ עוה"ד חיים כהן ו/או הדר וירשני

נגד
המשיבה:

מדינת ישראל - מפלג הונאה ימ"ר ירושלים
באמצעות פקד אריה מלכה ו/או רפ"ק אסף בג'איו
ו/או רס"ב משולם אהרן

החלטה

1. בקשת המבקש לשחרר לידיו כספים שנתפסו על-ידי המשיבה.

רקע עובדתי וטענות הצדדים

2. כנגד המבקש נפתחה חקירה פלילית בגין החשד לקבלת דבר במרמה, התחזות, עיסוק ברפואה ללא רישיון, ייצור, הכנה ומכירת תרופות ללא רישיון והלבנת הון.

3. לטענת המשיבה, המבקש פעיל בתחום שיווק תרופות מזויפות ותרופות אסורות בארץ ובחו"ל.

4. המשיבה טוענת כי החל משנת 2013 פעילותו של המבקש בתחום התרופות נאסרה. רישיון הרוקחות של המבקש אמנם לא נשלל, אך למבקש אין רישיון להיות רוקח אחראי. על-פי החשד, המבקש הפעיל מעבדת תרופות פיראטית, הזמין מוצרים מחו"ל והפיץ בארץ ובחו"ל את אותן תרופות אשר רקח ללא היתרים וללא פיקוח נדרש ובכך סיכן את בריאות הציבור.

5. המשיבה טוענת כי המבקש חשוד בכך כי ייצר מחזורי פעילות בהיקפים של מיליוני שקלים בשנה (ר' הדוח הסודיים מימים 31.10.18 ו- 14.11.18; סומנו על-ידי "1").

6. המשיבה תפסה בביתו של המבקש סכום כסף מזומן בסך של כחצי מיליון שקלים. כמו כן, הוקפאו חשבונות בנק שבבעלות המבקש שבהם יתרות זכות בסך של כחצי מיליון שקלים נוספים.

7. בנוסף, המשיבה רשמה צווי מניעה על ארבעה נכסי מקרקעין: גוש 6365 חלקה 54, רח' גיסין 86 פתח תקווה; גוש 7111 חלקה 88 תת חלה 11, ברח' שד' חן 4/7 תל אביב (בית מגוריו של המבקש); גוש 7085 חלקה 51 תת חלקה 3, ברח' הוברמן 4 תל אביב (מחצית הנכס); גוש 7109 חלקה 463, רח' ש"ץ גג גרשון 44 תל אביב. הנכס האחרון רשום על שם חב' הומא בע"מ ח.פ. 511490633 והמבקש טען כי אינו מכיר נכס זה. מעיון בנספח לדוח הסודי מיום 14.11.18 (אשר סומן על-ידי ביום 16.12.18) עולה כי הנכס הרביעי הרשום על-שם חב' הומא אינו תפוס עוד בידי המשיבה.

עמוד 1



8. יצוין כבר כאן כי המבקש לא ביקש להסיר את צווי המניעה שנרשמו על נכסי המקרקעין.
9. כמו כן, תפסה המשיבה רכב מסוג אאודי מ.ר. 48-100-54 הרשום על שם בת זוגו של המבקש סופי אבוהי וכן רשמה עיקול על רכב מסוג פיאט מ.ר. 11-786-33 (ר' הטבלה שסומנה על-ידי ביום 31.10.18 "2").
10. המבקש הגיש בקשה להשיב לו את התפוסים. במעמד הדיון שהתקיים ביום 31.10.18 הגיעו הצדדים להסכמה ולפיה רכב האאודי יושב למבקש בכפוף לתנאים שנקבעו בפסיקה (הפקדת סך של 30% מערך הרכב, עיקול הרכב ופוליסת הביטוח לטובת המדינה ואיסור דיספוזיציה). הצדדים הסכימו כי הגבלות אלה יחולו למשך 180 ימים תוך שמירת זכותם של מי מהצדדים לפנות לבית המשפט בכל בקשה.
11. כמו כן, הגיעו הצדדים להסכמה ולפיה מחשבים/טאבלאט/פלאפונים שנתפסו על-ידי המשיבה יושבו למבקש בתוך 30 ימים מיום תפיסתם כנגד העתקת החומרים שעשויים לשמש ראיה בכל הליך עתידי, ככל שיינקט, וכנגד התחייבות המבקש כי לא יטען לכלל הראייה הטובה ביותר. כבר כאן יצוין, כי במועד מאוחר לאותה הסכמה נתגלעה בין הצדדים מחלוקת בשאלה מי ישא בעלות ההעתקת חומרי המחשב. המשיבה ביקשה כי יאושר לה לממן את עלות העתקת חומרי המחשב מן הכספים שנתפסו מאת המבקש. המבקש התנגד לכך וטען כי על המשיבה לשאת בעלות ההעתקה. לכך אתיחס בהמשך.
12. נותרה לדיון המחלוקת בין הצדדים ביחס לכספים שנתפסו וחשבונות הבנק שהוקפאו. המשיבה לא התנגדה לשחרור חשבונות הבנק לשימוש של המבקש, אך ביקשה להורות כי יתרות הכספים שהיו מצויים בחשבונות הבנק וכן הכספים המזומנים שנתפסו יועברו לחשבון החילוט המנוהל על-ידי האופטרופוס הכללי.
13. המבקש כפר בחשדות המיוחסים לו. לטענת המבקש, הוא רדוף משנת 2011 אז נפתחה חקירה פלילית נגדו בחשד לקבלת דבר במרמה וחשד לעבירה לפי תקנות הרוקחים (תכשירים), התשמ"ו - 1986 ביחד עם פקודת הרוקחים [נוסח חדש], תשמ"א-1981. לאחר חקירה ארוכה של למעלה משנה קיבל המבקש הודעה ממשטרת ישראל על סגירת התיק ואי העמדתו לדין פלילי מחוסר ראיות. חרף זאת, זמן קצר לאחר מכן הוגש כתב אישום כנגד המבקש בו יוחסו לו העבירות הנ"ל וכן עבירה של מעשה פזיזות ורשלנות, כשלטענת המאשימה היה בידה חומר חקירה נוסף שלא נגע לתיק החקירה שנסגר. סופו של יום, הצדדים הגיעו להסדר טיעון שבמסגרתו בוטלו רוב סעיפי כתב האישום שהוגש כנגד המבקש. המבקש טוען כי עולה חשש ממשי שהסדר הטיעון וכל ההליך שקדם לו, נוהל שלא כדין כאשר מאחורי הקלעים נמשכה חקירה כנגד המבקש.
14. לגופן של חשדות טען המבקש כי אין כל ממש בחשדות המיוחסים לו. לטענת המבקש הוא לא עסק בשום פעילות בלתי חוקית, שכן, המבקש שיווק מוצרי טבע והיה לו את האישורים הנדרשים לכך.
15. בנוסף, טען המבקש כי אף לשיטתה של המשיבה כי הוא חשוד בעבירות להן היא טוענת, הרי שהמשך החזקת התפוסים יהרוס אותו אישית, נפשית וכלכלית עוד בטרם יינתן לו יומו בבית המשפט. המבקש טען כי תפיסת התפוסים אינם מאפשרים לו קיום ראוי ועלול לגרום לו לקריסה מלאה עוד בטרם תסתיים החקירה, והדברים מקבלים משנה תוקף שעה שהמבקש כבר נחקר בחשד לאותן עבירות ואף נוהל נגדו הליך פלילי שהסתיים בעבירה טכנית וקנס.
16. הוסיף המבקש וטען כי הכספים שנתפסו אינם כספי עבירה אלא הם כספים משפחתיים, בעיקר של אם המבקש ואביו המנוח וילדיו, וכן כספים אישיים של אשתו וילדיו וכד', ולכן לא קמה כל עילה לחילוטם, במיוחד כל עוד לא הוכח דבר.



17. להשלמת התמונה יצוין כי במהלך דיון שהתקיים ביום 28.10.18 הודיעה המשיבה כי תאפשר למבקש למשוך 1,000 ₪ מחשבונו לצורך קיום תנאי מחיה מינימליים. בנסיבות אלה, עתר המבקש לשחרר לידיו לכל הפחות 200,000 ₪ מתוך הכספים שנתפסו, וזאת על מנת לאפשר לו לשלם חובות והוצאות.

ההחלטה מיום 4.11.18 והערר שהוגש לבית המשפט המחוזי

18. בהחלטה שניתנה על-ידי ביום 4.11.18 לא מצאתי לקבוע מסמרות בשאלה האם קיים יסוד סביר להנחה כי בתפוסים נעברו עבירות המקימות עילה לתפיסתם לפי סעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 (להלן: "חוק החיפוש"). בעניין זה קבעתי כי כתב האישום והסדר הטיעון שצורפו על-ידי המבקש מעלים כי כתב האישום הוגש בגין אותם חשדות המיוחסים היום למבקש בנוגע למעשים שבוצעו בין השנים 2008-2011. כן ציינתי כי תמיהת המבקש הכיצד זה נחתם עמו הסדר טיעון בשנת 2017, ובסמוך לאחר סיום ההליך הפלילי נגדו ביולי 2018 (עת ניתן פסק הדין בערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי) נפתחה נגדו חקירה פלילית בגין אותן חשדות, הינה כבדת משקל.

19. בהקשר זה ציינתי כי אינני נדרשת להכרעה בשאלה זו בשלב זה, מאחר וסברתי כי לצורך הוכחת עילת התפיסה היה על המשיבה להראות, לכל הפחות, כי התפוסים שימשו לעבירות שבוצעו לאחר המועדים שבגנים כבר נדון המבקש. בהקשר זה ציינתי כי הדברים יפים במיוחד ביחס לנכסי המקרקעין שנתפסו. שכן, ככל שמדובר בנכסי מקרקעין שנרכשו לפני שנת 2011, הרי שאף אם אלה שימשו לעבירה או נרכשו מכספי עבירה, מדובר בעבירות בגין כבר נדון המשיב והורשע. בעניין זה קבעתי כי לא נטען כן על-ידי המשיבה וממילא גם שלא הוכח.

20. מכל מקום, ציינתי כי נכסי המקרקעין שנתפסו על-ידי המבקש נאמדים בסך של מיליוני שקלים. המבקש טען, כי שווי שלושה נכסים נאמד בסך של כ- 25 מיליון ₪ ולא הובאה על-ידי המשיבה ראיה לסתור.

21. לכך הוספתי וצינתי כי לגבי חלק מהנכסים קיימים למבקש טענות. כך למשל, טוען המבקש כי הנכס שברח' הוברמן בתל אביב הינו נכס שנתקבל בידיו בירושה.

22. לפיכך, הגעתי למסקנה כי קיים ספק בשאלה האם מלוא הנכסים שנתפסו שימשו לעבירות בהן נחשד המבקש במסגרת החקירה התלויה ועומדת נגדו. בנסיבות אלה, קבעתי כי קבלת בקשת המבקש לשחרר לידיו בשלב ראשון סך של 200,000 ₪ לא תפגע בתכלית החילוט, אף לשיטתה של המשיבה ולפיה קיים יסוד סביר לחשש כי מקורם של הכספים בעבירות, מבלי להכריע בשאלה זו, כאמור, וזאת לאור שווי הנכסים שנתפסו, אשר לא הוכח לגביהם כי כולם שימשו לעבירות בהן נחשד המבקש כיום.

23. במכלול האמור, הוריתי למשיבה לשחרר למבקש סך של 200,000 ₪ וזאת בדרך של ביטול הקפאת חלק מחשבונות הבנק, באמצעותם יוכל המבקש להתנהל.

24. באותה החלטה הבהרתי כי אין באמור משום אמירה ולפיה הכספים שנתפסו שייכים למבקש ומקורם בעבירה, ועומדות למבקש מלוא טענותיו בכל הליך עתידי שיינקט, ככל שיינקט.

25. באשר ליתרת הכספים שנתפסו בסך של כ- 800,000 ₪, טרם מתן הוראה להעברתם לחשבון החילוט המנוהל על-ידי האפוטרופוס הכללי, הצעתי לצדדים להידבר ביניהם בנוגע לשווי הנכסים שנתפסו ביחס להיקף העבירות בהן נחשד המשיב, ולבחון את השאלה האם ניתן יהיה לשחרר גם סכום זה כנגד הבטחת חילוטו באמצעות



הנכסים, תוך שמירת מלוא טענות הצדדים, ובכלל זה טענות המבקש כי לא כל הכספים שייכים לו. בהקשר זה ציינתי כי טענות אלה, יידונו בבוא היום, והכל בכפוף לאפשרות של המבקש לשוב ולפנות לבית המשפט לשחרר חלק מהנכסים, ככל שהזמן יחלוף ונקודת האיזון תשתנה, והכל בהתאם ובכפוף לחוק ולהלכה הפסוקה. בהמשך לכך, הוריתי לצדדים להגיש הודעת עדכון ביחס ליתרת הכספים.

26. על החלטתי זו מיום 4.11.18 הגישה המשיבה ערר לבית המשפט המחוזי (עמ"י 15561-11-18). בהחלטת בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 8.11.18 (כב' השופטת דנה כהן - לקח) נקבע כי מאחר והנכסים נתפסו מלכתחילה לפי סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס - 2000 בשילוב עם סעיף 32 לחוק החיפוש אשר חל מכוח סעיף 26 לחוק איסור הלבנת הון, המתייחס לשווי הרכוש ששימש לביצוע העבירה ו/או התקבל כשכר בגינה ו/או הושג כתוצאה ממנה, יש לקבוע האם קם חשד סביר למיוחס למשיב; האם קיים יסוד סביר לפוטנציאל חילוט עתידי; מה היחס בין שווי הרכוש שנתפס לבין שווי הרכוש שלפי החשד שימש לביצוע העבירות או הושג כתוצאה מהן; אמצעי המחייב הסבירים של המבקש; והאם ניתן לנקוט באמצעים חלופיים שיהיה בהם כדי להבטיח אפשרות חילוט ו/או השגת תכליתו בעתיד, בשים לב לכך שעסקינן בחשוד ולא בנאשם ו/או במורשע, חלילה, כך שחזקת החפות עומדת לו. בהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי, הושב הדיון בשאלות אלה לפניי.

27. להשלמת התמונה יצוין כי בהחלטת בית המשפט המחוזי בירושלים הורה בית המשפט על שחרור סכום נוסף של 30,000 ₪ שיימסרו למבקש לצרכי מחייתו ו/או לשכ"ט עו"ד לתקופה הקרובה.

28. בהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי, התקיים לפניי דיון נוסף ביום 14.11.18, ומכאן החלטתי.

דיון

29. כפי שצוין לעיל, כנגד המבקש נפתחה חקירה פלילית בגין החשד לקבלת דבר במרמה, התחזות, עיסוק ברפואה ללא רישיון, ייצור, הכנה ומכירת תרופות ללא רישיון והלבנת הון.

30. בעניין התכליות שנועדה תפיסת חפצים לשרת אפנה להחלטת כב' השופט איתן כהן בצא 7004-02-15 **מדינת ישראל נ' פלונית**, (26.3.18) שם נאמרו הדברים הבאים:

"כידוע, תפיסת חפצים נועדה לשרת מספר תכליות:

"תכלית מניעתית ביחס לחפץ העשוי לשמש לביצוע עבירה שטרם נעברה[...], תכלית ראייתית - אם החפץ עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או תכלית של חילוט..." (רע"פ 7600/08 **אברם נגד מדינת ישראל** (07.04.2009) וראו גם בש"פ 342/06 **לרגו עבודות עפר בע"מ נגד מדינת ישראל** (12.03.2006))."

31. עוד נאמר **שם**, כי הרף הראייתי הנדרש, הן לתפיסת חפץ והן להמשך החזקה בו הוא חשד סביר שנעברה עבירה וכי מתקיימת אחת העילות המנויות בסעיף 32 לחוק החיפוש. לחילופין ניתן להורות על תפיסה וגם על המשך החזקה בתפוס, אם קיים חשד סביר שנעברה עבירת הלבנת הון והרכוש נתפס על פי סעיף 26 לחוק איסור הלבנת הון לצורך הבטחת חילוט כספים בשווי העבירה לפי סעיף 21 לחוק.

32. כאמור, המשיבה טוענת כי קיים חשד סביר שנעברה עבירת הלבנת הון ולפיכך נתפס הרכוש לצורך הבטחת חילוט בשווי העבירה. לטענת המשיבה עבירת המקור בה נחשד המשיב הינה קבלת דבר במרמה בנסיבות



מחמירות (ר' פרו' עמ' 11 ש' 18-19). בדיון שהתקיים בבית המשפט המחוזי נטען כי עבירות המקור הינן קבלת דבר במרמה, זיוף ועבירות מכס (ר' פרו' הדיון בבית המשפט המחוזי מיום 8.11.18 עמ' 2 ש' 8-9).

33. מחומר החקירה עולה כי קיים חשד סביר לעבירות של קבלת דבר במרמה וזיוף (בעניין זה אפנה למסמכים ד', ט'-י'). יחד עם זאת, בבחינת עוצמת החשד הסביר יש לקחת בחשבון כי החשד הסביר מתבסס בשלב זה על ביקורות שנעשו על-ידי גופים ממשלתיים (כגון משרד הבריאות) וניתוח הממצאים על-ידם. חומר החקירה החיצוני שנאסף על-ידי המשיבה אינו מחזק את החשד הסביר (ר' מסמכים ה'-ו', יז' - כא') וחלקו אף מחליש אותו (ר' מסמכים ב'-ג', ז' - ח', כב' - כה'). נתתי דעתי לכך כי המבקש שמר על זכות השתיקה (ר' מסמכים יא' - יד') ובכך יש כדי לחזק במידה מסוימת את החשד הסביר.

34. בענייננו, עוצמתו של החשד הסביר מוחלשת גם לנוכח העובדה כי המשיב כבר נחקר בעבר בחשד לביצוע עבירות דומות ואף הוגש נגדו כתב אישום שבסופו הגיעו הצדדים להסדר טיעון שבמסגרתו לא יוחסה לו עבירה של קבלת דבר במרמה, עבירה אשר לגביה טוענת המשיבה כיום להיותה עבירת מקור לפי חוק איסור הלבנת הון.

35. מקובלת עלי עמדת המשיבה ולפיה עצם העובדה שלגבי חשוד כלשהו הושגה תוצאה כזו או אחרת בהליך המתייחס לשנים מסוימות, אין בה בלבד כדי ללמד על החשד המתייחס לשנים מאוחרות. יחד עם זאת, יש בכך כדי להשליך על עוצמת החשד הסביר. יצוין כי המשיבה לא הצליחה להצביע במהלך הדיון שלפניי על שוני בין החשדות לגביהן נדון המבקש בעבר לבין החשדות המיוחסים לו כיום (ר' פרו' עמ' 9 ש' 18-19, 28, 31; עמ' 10 ש' 1-3).

36. החשד לביצוע עבירות לפי פקודת המכס הינו לגישתה של המשיבה בכך שעל-פי החשד, המבקש עסק בייבוא מסחרי תחת מסווה של ייבוא אישי (ר' מסמך טז'). חשד זה הינו בשלב זה חשד בלבד, שנחקר, אך הוא אינו עולה לעת הזו לכדי חשד סביר (לעניין זה ר' מסמכים טו' - טז', שאינם חומרי חקירה, ובדגש על מסמך טו' סיפא).

37. לסיכום, הגם שקבעתי כי קם חשד סביר למיוחס למבקש בכל הנוגע לעבירה של קבלת דבר במרמה וזיוף, **מדובר בחשד סביר ראשוני**. מעת שהחשד הסביר ביחס לקיומן של עבירות מקור (קבלת דבר במרמה וזיוף) הינו ראשוני, הרי שגם **היסוד הסביר לפוטנציאל חילוט עתידי הוא מוחלש בשלב זה**, וזאת, בין היתר, גם לאור קביעתי לעיל כי בשלב זה אין חשד סביר לקיומן של עבירות לפי פקודת המכס.

38. בכל הנוגע לשווי היקף העבירות טענה המשיבה כי מדובר בכ- ₪ 40,000,000 ברוטו (ר' פרו' הדיון בבית המשפט המחוזי, עמ' 2 ש' 9). המשיבה למעשה מבססת את טענתה לשווי העבירות על שווי היקף הפעילות (ר' פרו' עמ' 10 ש' 32, עמ' 11 ש' 1-4). היקף הפעילות פורט במזכר שסומן על-ידי ביום 14.11.18 "2". בעניין זה טען המבקש כי היה על המשיבה להראות מחזור ולא היקף פעילות. טענתו זו של המבקש הינה כבדת משקל, ואולם, אף אם נלך לשיטתה של המשיבה ולפיה יש לבחון את שווי העבירות לפי שווי היקף הפעילות, הרי שאף לשיטתה של המשיבה שווי הפעילות שהוצג על-ידה כולל גם פעילות "כשרה" (ר' פרוטוקול הדיון בבית המשפט המחוזי עמ' 2 ש' 10-11). לטענתה של המשיבה בבית המשפט המחוזי אין בידה להעריך את שווי הפעילות הכשרה ומכל מקום, אין מדובר בפעילות משמעותית וכלשון נציג המשיבה **"...זה לא משהו שאמור לפגוע בצורה דרסטית"** (ר' פרוטוקול הדיון בבית המשפט המחוזי עמ' 2 ש' 9-11). גם בדיון שבפניי לא ידעה המשיבה לומר מה מתוך היקף הפעילות שהוצג על-ידה הוא פעילות חוקית (ר' עמ' 11 לפרו' ש' 8-9). באותו



הדיון שהתקיים ביום 14.11.18 טען נציג המשיבה כי רק ה- "paypal" מלמד על היקף פעילות בסך של כ- 8,000,000 ₪ (ר' פרו' עמ' 11 ש' 13). ואולם, בדיון מיום 31.10.18 ציין נציג המשיבה כי אין בניהול חשבון paypal פסול כשלעצמו (ר' פרו' עמ' 4 ש' 25).

39. סופו של יום, אף כי המשיבה מסכימה כי פעילות המבקש כוללת גם פעילות כשרה, לא היה בידה להצביע, ולו בראשית ראייה, מהו היקף הפעילות הכשרה מתוך כלל היקף הפעילות עליו הצביעה. הנחתה של המשיבה כי כל פעילותו של המבקש היתה בלתי חוקית הינה בגדר השערה בלבד ומנוגדת לעמדתה שלה עצמה. טענת המשיבה כי הפעילות הכשרה הינה בשוליים, אינה נתמכת בכל ראייה.

40. מנגד, מחומר החקירה עולה, לפחות ברמת החשד הסביר, כי לחברות שבבעלות המבקש הכנסות מפעילות שעל פניו נחזית להיות כשרה, כגון דמי ניהול לחברות קשורות, השכרת נכסים וכד' (ר' למשל מסמך כה'). מסמך כה' והצרופות לו יכלו היו לסייע בידי המשיבה לבצע הערכה, ולו גסה, של היקף הפעילות הכשרה של המבקש, אך הדבר לא נעשה.

41. לכך אוסיף ואציין כי עיקר פעילותו של המבקש הינו בייצור ומכירה של תוספי מזון. לא נטען על-ידי המשיבה כי פעילות זו הינה אסורה, אלא שלטענת המשיבה, על-פי החשד, המבקש עשה שימוש בפלטפורמה זו לייצור ומכירה של תרופות המחייבות מרשם. היינו, שגם מתוך היקף הפעילות של ייצור ומכירת תוספי המזון, יש לערוך הערכה של היקף הפעילות החשודה כאסורה. הערכה כאמור ניתן היה לערוך, למשל, בדרך של פילוח הממצאים שכבר קיימים בידי המשיבה (ר' למשל מסמך ד'). אף זאת לא נעשה.

42. אם כן, המסקנה היא כי **המשיבה לא הצביעה על היחס שבין שווי הרכוש שנתפס לבין שווי הרכוש שלפי החשד שימש לביצוע העבירות או הושג כתוצאה מהן**, וזאת אף לא לאחר הדיון שהתקיים בבית המשפט המחוזי.

43. באשר לקיומם של **אמצעי המחיה הסבירים של המבקש** טענה המשיבה כי למבקש הכנסות ממקורות נוספים וכי מכל מקום, אין מקום לאפשר למבקש אמצעי מחיה באותה הרמה לה היה רגיל. המבקש מצידו הגיש תצהיר ובו נטען כי צרכיו האישיים וצרכי בני משפחתו עומדים על כ- 16,000 ₪ בחודש. לצד זאת נטען כי מקורות הכנסתו של המבקש, הינם דמי שכירות מהנכס ברח' הוברמן בסך של כ- 6,000 ₪ בממוצע לחודש (12,000 ₪ לחודשיים); דמי שכירות מנכס באיטליה בסך של כ- 1,000 אירו לחודש המופקדים בחשבון של ביתו של המבקש ואינם משמשים את המבקש ובני משפחתו; דמי שכירות מהשכרת קומת הקרקע של הבניין בגיסין בפתח תקווה בסך 23,000 ₪ בתוספת מע"מ לחודש, כאשר כנגד זה קיימת משכנתא על הנכס בסך 51,000 ₪ לחודש אשר לפרעונה המבקש משלים סכום נוסף של 28,000 ₪ לחודש. בנוסף, נושא המבקש בהוצאות הנכס בגיסין בפתח תקווה, כגון: תשלום ארנונה בסך של כ- 16,150 ₪ לחודש, חשמל מים ועוד. כמו כן, המבקש נושא בתשלום שכר לעובדים בסכום של כ- 100,000 ₪ בחודש בשתי חברות. בנסיבות אלה, **אין לומר כי הותרת המצב על כנו, מאפשרת בידי המבקש אמצעי מחיה סבירים**, ודי שנצביע על כך כי המבקש ציין בתגובתו מיום 20.12.18 כי מאחר והכספים המזומנים תפוסים על-ידי המשיבה אין בידו להפקיד את הסכום הנדרש לצורך שחרור רכבו בהתאם להסכמת הצדדים מיום 31.10.18.

44. כאמור, המשיבה רשמה צווי מניעה על שלושה נכסי מקרקעין. המבקש טען כי שווי שלושת הנכסים שנתפסו על-ידי המשיבה מוערכים בסכום של מעל 25,000,000 ₪ (10,000,000 ₪ שווי הנכס ברח' גיסין בפתח תקווה, 9,000,000 ₪ הדירה בשד' חן בתל אביב ו- 8,000,000 ₪ הדירה ברח' הוברמן בתל אביב). המשיבה



לא הציגה הערכת שווי מטעמה לנכסים אלו, אך ציינה כי בשני נכסים (בשד' חן בתל אביב וברח' הוברמן בתל אביב) למבקש מחצית מהזכויות בנכסים ואילו על נכס שלישי (ברח' גיסין בפתח תקווה) רובצת יתרת הלוואה לבנק המזרחי בסך 780,000 ₪. מתוך נכסים אלו, הנכס בשד' חן בתל אביב משמש למגורי המבקש ומשפחתו.

45. במעמד הדיון שהתקיים ביום 14.11.18 הביע המבקש נכונות לשעבד מחצית מהזכויות בנכס ברח' הוברמן (השייכות לאמו) וכן הציע לשעבד נכס נוסף שיש לו באיטליה. כמו כן, הציע המבקש שלא להעלות טענות בעתיד בכל הנוגע לדיוור חלופי וכד' (יש להניח שהכוונה היתה לנכסים שאינם משמשים כבית מגורים של המבקש (הנכס ברח' הוברמן, הנכס בגיסין בפתח תקווה והנכס באיטליה אותו הציע המבקש לשעבד). המשיבה דחתה כל אפשרות להבטחת החילוט על-ידי נכסי מקרקעין ושחרור הכספים התפוסים כנגד שעבוד נכסי מקרקעין שאינם בידי המשיבה כיום.

46. על רקע האמור, נותרה לדיון השאלה **האם ניתן לנקוט באמצעים חלופיים שיהיה בהם כדי להבטיח אפשרות חילוט ו/או השגת תכליתו בעתיד**, בשים לב לכך שעסקין בחשוד ולא בנאשם ו/או במורשע חלילה כך שחזקת החפות עומדת לו (ר' פסקה 7 להחלטת בית המשפט המחוזי מושא ההליך שבכותרת).

47. באשר לתפיסת רכוש בשלב חקירה לצורך הבטחת חילוט נקבע כי יש לאזן בין הזכות הקניינית של החשוד לבין הבטחת התכלית של שימור מצבת נכסי החשוד. בעניין זה אפנה לדברי בית המשפט העליון בבשפ 6529/10 **דודו מגידש נ' מדינת ישראל**, (21.9.2010) **שם**, בפסקה 5, נאמרו הדברים הבאים:

"למרות האפקטיביות הגלומה באמצעי של תפיסת רכוש בשלב הביניים, בית משפט זה הביע את עמדתו בעבר פעמים רבות כי נוכח אופיו הדרסטי, והפגיעה הקניינית הממושכת הכרוכה בו בנאשם שטרם הוכרע דינו, ניתן לבכר אמצעי זה רק באין חלופה פוגענית פחות המגשימה את תכליתו. לשון אחר: בבוחנו את האפשרות להוציא צו זמני, שומה על בית המשפט לבחור באמצעי שלצד הגשמתו את התכלית שלשמו ננקט, פגיעתו הקניינית בבעל הרכוש מינימאלית והוא מאזן ככל שניתן בין האינטרס הציבורי שבהבטחת החילוט לאינטרס הפרט בקניינו (ראו למשל 7715/97 חג' נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(1) 14 (1998)); בש"פ 3159/00 רבין נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 30.5.00) (להלן: עניין רבין); בש"פ 342/06 חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 12.3.06); בש"פ 5550/08 שמעון נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו] 8.7.08) (להלן: עניין שמעון); בש"פ 9090/08 אלימלך נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 4.12.08); בש"פ 3750/09 אלהואשלה נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 2.6.09)."

48. כן אפנה בעניין זה לעפ 5763/12 **מדינת ישראל נ' יורם בן יהודה בן יעיש**, (21.10.12), **שם**, בפסקה 14, נאמרו הדברים הבאים:

"מנגד, ניצב האינטרס השני והוא האינטרס הפרטי של הנאשם, אשר עודנו בגדר חף מפשע, בשלב בו מבקשת המאשימה לפגוע בקניינו, ולמנוע ממנו את השימוש בו. לאור זאת, נקבע כי על בית המשפט לשקול ולבחון האם קיים אמצעי אחר, לבד מתפיסת הרכוש, העשוי להבטיח את מימוש החילוט בסיום ההליך הפלילי (בש"פ 10015/07 אביטל נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 23.12.2007); בש"פ 2757/03 סלמאן נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 30.04.2003); רע"פ 1792/99 גאלי נ' מדינת ישראל, פ"ד נג (3) 312 (1999); ראו גם יעל גרוסמן ורוני בלקין, איסור הלבנת הון הלכה ולמעשה 167 (2006)."



49. כן אפנה להחלטת בית המשפט בבעה (מרכז) 16453-09-17 **יגמור סאמר נ' מדינת ישראל- מחלקת חקירות מכס ומע"מ**, (28.11.17), פסקה 16, שם נקבע כי:

"הוראה על סעד זמני ברכוש תפוס, נועדה להבטיח את התכלית שבשימור מצבת נכסיו של החשוד, על מנת שניתן יהיה לחלטם בגמר ההליך (ר' בש"פ 342/06 **חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל** (12.3.06); ע"פ 8591/14 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (24.12.14)). לצד זאת, כל עוד לא הורשע הנאשם, חזקת החפות נזקפת לזכותו ואין להתעלם מן האפשרות שיזוכה בסוף משפטו. תפישת רכוש כסעד זמני, בשלב שבו טרם הורשע הנאשם, היא צעד דרסטי הפוגע בזכויות הנאשם ומונע ממנו לעשות שימוש בקניינו למשך תקופה בלתי מבוטלת. יש ליתן סעד זה במשורה ובהיעדר אפשרות אחרת, פוגענית פחות (ר' למשל: בש"פ 6817/07 **מדינת ישראל נ' סיטבון** (31.10.07))..."

50. הדברים מקבלים משנה תוקף בנסיבות הבקשה דנן, שעה שטרם הוגש כתב אישום כנגד המבקש, וחזקת החפות עומדת לו במלוא עוצה.

51. במקרה שלפנינו, מחד, עוצמת החשד הסביר אינה גבוהה בשלב זה וממילא גם שעוצמת היסוד הסביר לפוטנציאל חילוט עתידי אינה גבוהה. לכך, מצטרפת העובדה כי לא הונחה תשתית כלשהי על-ידי המשיבה שממנה ניתן יהיה ללמוד על שווי העבירות, ולו בהערכה גסה, למעט טענה כללית ולפיה ההנחה היא שכלל הפעילות היתה לא חוקית, טענה שנסתרה על-ידי המשיבה עצמה וכן היא נסתרת מחומר החקירה. מאידך, נתפסו נכסים בעלי ערך רב, שעל-פי הערכת המבקש, שלא נסתרה, נאמדים בסך של למעלה מ- 25,000,000 ₪. אף לאחר ביצוע הקיזוזים של זכויות צדדים שלישיים (ובכלל זה ההלוואה מבנק המזרחי) נאמדים שלושת הנכסים בסך של כ- 17,720,000 ₪.

52. בנסיבות העניין, על-מנת לאפשר למבקש אמצעי מחיה סבירים, נראה כי בבחינת עקרון המידתיות, הבטחת החילוט מחד והשמירה על קניינו של המבקש מאידך, ובשים לב לכך שעסקינן בחשוד ולא בנאשם או במי שהוכרע דינו, מצאתי להורות על שחרור 200,000 ₪ נוספים, מעבר לסכומים שכבר שוחררו לידי המבקש (בסך 31,000 ₪).

53. מובהר כבר כאן, כי אינני מקבלת את גישתה של המשיבה ולפיה היא מבכרת תפיסת כספים על פני תפיסת נכסי מקרקעין, באשר חילוטם של הכספים קל יותר. המשיבה אינה יכולה לתפוס יותר משווי העבירה, וככל שנכסי המקרקעין מכסים על שווי העבירות, לא קמה עילה להמשך החזקת הכספים. יחד עם זאת, שקלתי את העובדה כי מצויים אנו בראשיתה של חקירה.

54. עם זאת, ככל שעם התקדמות החקירה, ולא יאוחר מתום תקופת 180 הימים לגביהם ניתן צו התפיסה, לא יעלה בידי המשיבה להציג נתונים מדויקים ביחס לשווי העבירות, על-פי החשד, ולתמיכת טענתה כי אין די בנכסי המקרקעין שנתפסו כדי להבטיח חילוט עתידי, יהיה מקום לשקול שחרור יתרת הכספים.

55. מובהר כי אין באמור משום אמירה ולפיה הכספים שנתפסו שייכים למבקש, ועומדות למבקש מלוא טענותיו בכל הליך עתידי שיינקט, ככל שיינקט. בשלב זה, לא הונחה תשתית מספקת על-ידי שני הצדדים לשם הכרעה בטענתו זו של המבקש. כמו כן, אין באמור כדי לשלול מן המבקש את האפשרות לפנות לבית המשפט בכל עת ובכל עילה בבקשה לעיון מחדש בהחלטה.



56. מבלי לגרוע מן האמור, עומדת בידי המבקש האפשרות לשחרר את יתרת הכספים כנגד העמדת בטוחה קניינית אחרת בשווי הכספים התפוסים, כגון, העמדת נכס מקרקעין שאינו תפוס היום בידי המשיבה או שעבוד זכויות צד ג' בנכסים שכבר נתפסו (כגון, זכויות האם בדירה ברח' הוברמן בתל אביב). כפי שציינתי לעיל, טענת המשיבה כי חילוטם של כספים קל יותר מחילוט נכסי מקרקעין אינה יכולה לעמוד. כפי שנפסק, על הסעד הזמני להינתן במשורה ובדרך שתבטיח מחד את החילוט, אך מאידך תפגע במידה הפחותה בקניינו של האדם. העמדת בטוחה קניינית כנגד שחרור כספים מהווה את האיוון הראוי בין האינטרסים השונים.

57. ככל שתועמד בטוחה קניינית בשווי הכספים או חלקם, ישוחררו הכספים בשווי הבטוחה שתועמד, וזאת לא יאחר מ - 10 ימים מיום העמדת הבטוחה.

58. הכספים בסך 200,000 ₪ ישוחררו למבקש לא יאחר מיום 30.12.18. שחרור הכספים יהיה בדרך של ביטול הקפאת חלק מחשבונות הבנק, באמצעותם יוכל המבקש להתנהל.

59. בשלב זה, ועל-מנת ליתן בידי המבקש את האפשרות לבחון העמדת בטוחה קניינית כנגד יתרת הכספים התפוסים, לא מצאתי להורות על העברת הכספים לחשבון החילוט.

60. באשר למחלוקת שנתגלעה בין הצדדים בכל הנוגע לעלות העתקת חומרי המחשב - המשיבה תישא בעלות העתקת חומרי המחשב. המחשבים/הטאבלט/הפלאפונים יושבו למבקש בהקדם, ולא יאחר מיום 30.12.18, כנגד אישור המבקש כי החומרים שהועתקו הועתקו מהמחשבים שלו וכנגד התחייבות המבקש כי לא יטען לכלל הראיה הטובה ביותר בכל הליך עתידי שיינקט, ככל שיינקט.

זכות ערר כחוק.

חומר החקירה יועבר למזכירות בית המשפט לשם השבתו למשיבה.

ניתנה היום, ט"ז טבת תשע"ט, 24 דצמבר 2018, בהעדר הצדדים.